

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Lüderi Menckenii, IC. Facult. Iurid. Lipsiensis Ordinarii
Tractatio Synoptica Institutionum Iuris Iustinianearum
Theoretico-Practica**

Mencke, Lüder

Lipsiae, MDCCXXXV

VD18 11839880

Tit. XV. De Vulgari Substitutione.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18253

possibili institui queunt: *a. l. un. §. 7. C. d. cad toll. Filiifamilias* saltem sub Conditione potestativa. *l. 4. ff. d. her. inst.* Impossibilis Conditiō vero Institutioni addita pro non adscripta habetur, *§. X. J. b. L. 14. ff. d. cond. inst.* idemque obtinet, si Legato vel Fideicommissō adjecta sit, *d. §. etiam hodie.*

X. Hæredis Institutioni adjicitur Conditiō vel una vel varia, & cum hæc expressa est conjunctim omnibus, disjunctim uni, satisfaciendum est. *§. XI. J. b. j. C. 70. d. R. §. 6. (e)*

§. II. I. h.

XI. Hæredes institui possunt etiam ii, quos Testator nunquam vidit. *§. XII. J. b.*

§. 12. I. h.

TIT. XV.

De Vulgari Substitutione.

De pluribus gradibus heredum.

POTEST autem quis in testamento suo plures *Ex Marcian. l. 36.* gradus heredum facere, ut puta: *Si ille heres non erit, ille heres esto.* Et deinceps, in quantum velit *pr. ff. de Vulg. & Papill. Substit.* testator, substituere potest: & novissimo loco in subsidium vel servum necessarium heredem instituire.

De numero heredum singulis gradibus.

1. Et plures in unius locum possunt substitui, vel unus in plurium, vel singuli in singulorum, vel invicem ipsi, qui heredes instituti sunt. *Ex d. l. 36. §. 1. ff. h. t.*

Quam partem singuli substituti accipiant, si partes in substitutione expressæ non sint.

2. Et si ex disparibus partibus heredes scriptos

(e) *In alternativis sufficit alterutrum adimpleri. C. 70. d. R. §. 6.*

P 2

invi-

invicem substituerit, & nullam mentionem partium in substitutione habuerit, eas videtur in substitutione partes dedisse, quas in institutione expressit: & ita Divus Pius rescripsit.

Si coheredi substituto alius substituatur.

Ex Julian. l. 27. ff. hoc tit. 3. Sed si instituto heredi, & coheredi suo substituto dato, alius substitutus fuerit, Divi Severus & Antoninus sine distinctione rescripserunt, ad utramque partem substitutum admitti.

Si quis servo, qui liber existimabatur, instituto substitutus fuerit.

Ex Julian. l. 40. ff. de hered. instit. 4. Si servum alienum quis patremfamilias arbitratus, heredem scripserit, & si heres non esset, Mævium ei substituerit, isque servus jussu domini adierit hereditatem, Mævius in partem admittitur. Illa enim verba: *Si heres non erit*, in eo quidem, quem alieno juri subjectum esse testator scit, sic accipiuntur, si neque ipse heres erit, neque alium heredem effecerit: in eo vero, quem patremfamilias esse arbitratur, illud significant, si hereditatem sibi, vel ei, cujus juri postea subjectus esse cœperit, non adquisierit. Idque Tiberius Cæsar in persona Parthenii servi sui constituit.

Ex Pompon. l. 41. ff. eod.

I.

Substitutio late sic dicta, die *Affter-Einsetzung*. *Nach-Erben-Satzung*, est *ulterioris Heredis* in Locum deficientis Surrogatio. *a. §. 3. J. d. fideic. hered. c. i. d. testam. 6.* Dividitur in directam s. stricte sic dictam, *l. 15. ff. d. vulg. & pup. substit.* & fideicommissariam. *Directa* est ulterioris Heredis Institutio in Locum deficientis *Verbis directis* facta. *d. l. 15.* Dispescitur ea in vulgarem, pupillarem, & militarem. *Vulgaris* est

est die gemeine Nach- oder Auffer-Setzung, quæ fit a quovis Testatore cuicunque Hæredi in Casum *si Hæres non erit*; PR. J. h. eaque vel expressa, quæ nominatim exprimitur, vel tacita, quæ sub alia Substitutione subintelligitur. l. 4. pr. §. 2. ff. d. vulg. & pupill. Subst.

II. *Substitutio Vulgaris fit vel* 1) primo vel ulteriore Gradu, in Subsidium quoque Servus necessarius Hæres institui potest: PR. J. h. *Hodie Mancipium Turcicum*; 2) Ita ut plures in unius, vel unus in plurium, vel singuli in singulorum Locum, item Cohæredes sibi invicem, substituantur, §. I. J. h. j. l. 4. §. 1. ff. d. t. atque hoc Casu, §. I. I. h. cum ex disparibus Partibus Hæredes scripti invicem substituti sunt, nulla Partium Mentione facta, Partes in Institutione expressæ in Substitutione censentur repetitæ; §. II. J. h. L. 24. ff. d. vulg. §. 2. I. h. & pup. Subst. (a) 3) Immediate vel Mediate, e. g. per Substitutionem factam Cohæredi substituto: quandoquidem substitutus substituto censetur etiam substitutus instituto. §. III. J. h. l. 27. ff. d. t. §. 3. I. h.

III. *Expressa vulgaris Substitutio fit* Verbis expressis, in Casum *si Hæres non erit*, quæ Formula aliud significat in Hærede alieno Juri subjecto, §. IV. J. h. aliud in Hærede extraneo sui Juris. v. Tr. Syn. Inst. h. t. Cum liber Homo ita substitutus est Servo, quem Testator Patremfam. esse ar-

(a) *Quando instituti sibi invicem sunt substituti, creditur Testator ex iisdem Partibus ipsos substituisse, ex quibus eos instituit. a. §. II. J. h. L. 24. ff. d. vulg. & pupill. subst.*

bitrabatur, efficit ea Substitutio, ut substitutus cum instituto in Partem dimidiam Hæreditatis §. 4. I. h. admittatur. §. IV. J. b. j. l. 164. §. 1. ff. d. V. S.

IV. Substitutio vulgaris *hodie* in Germania maxime in *Saxonia* non recessit ab Ufu. a. P. 3. C. El. 8.

TIT. XVI.

De Pupillari Substitutione.

Forma, effectus, origo & ratio pupillaris substitutionis.

LIBERIS suis impuberibus, quos in potestate quis habet, non solum ita, ut supra diximus, substituere potest, id est, ut, si heredes ei non extiterint, alius sit ei heres: sed eo amplius, ut, si heredes ei extiterint, & adhuc impuberes mortui fuerint, sit eis aliquis heres: veluti, si quis dicat hoc modo: *Titius filius meus heres mihi esto. Et si filius meus heres mihi non erit, sive heres erit, & prius moriatur, quam in suam tutelam venerit, id est, antequam pubes factus sit, tunc Sejus heres esto.* Quo casu, siquidem non extiterit heres filius, tunc substitutus patri fit heres: si vero extiterit heres filius, & ante pubertatem decefferit, ipsi filio fit heres substitutus. Nam *moribus* institutum est, ut, cum ejus ætatis filii sint, in qua ipsi sibi testamentum facere non possunt, parentes eis faciant.

De substitutione mente capti.

* v. L. 9. C.
de imp. &
aliis sub-
stitutis

1. Qua ratione excitati, etiam * Constitutionem posuimus in nostro Codice, qua prospectum est, ut si qui mente captos habeant filios, nepotes, vel pronepotes, cujuscumque sexus vel gradus, liceat eis, etsi puberes sint, ad exemplum pupillaris substitutionis, certas personas substituere. Sin autem resipuerint, eandem substitutionem infirmari sancimus: